

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

Comparisons of Reading Comprehension Achievement, Analytical Thinking Ability, and Attitude Toward Thai Language of Prathomsuksa 5 Students Through Learning Management Between the KWL Plus Approach and SQ4R Approach

วรารัตน์ สุธาวา¹, ลักขณา สริวัฒน์², มณฑิยา พัวไพบูลย์³
Wararat Suthawa¹, Lakkhana Sariwat², Montien Pourphaiboon³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยแบบ KWL Plus และแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านเกษตรถาวร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 52 คน จาก 2 ห้องเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 27 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 25 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ 2 เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย 3) แบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และ 4) แบบวัดเจตคติต่อ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{2,3} รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed. Candidate in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahasarakham University

^{2,3} Associate Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

การเรียนรู้ภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (dependent samples) และทดสอบความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA) โดยใช้สูตร Hotelling's T^2 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.03/82.96 และ 82.73/82.67 ตามลำดับ 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยหลังเรียนไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย, ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์, เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย, การจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus, การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

Abstract

This study aimed to 1) create Prathomsuksa 5 lesson plans for learning management in reading comprehension in Thai through KWL Plus approach and SQ4R approach at the 80/80 efficient criteria, 2) compare reading for main idea in Thai achievement, analytical thinking ability as well as attitude towards learning in Thai of students between before and after the treatments through KWL Plus approach and SQ4R approach, and 3) compare reading comprehension in Thai achievement, analytical thinking ability as well as attitude toward learning in Thai of the students treated between KWL Plus approach and SQ4R approach. The samples composed 52 Prathomsuksa 5 students of Ban Kasetthaworn school under the Office of Surin Primary Educational Service Area Zone 3 in the second semester of the 2012 academic year selected through cluster random sampling for experimental groups. 27 students of Prathomsuksa 5/1 were randomized for the experimental group 1 through KWL Plus approach and 25 students of Prathomsuksa 5/2 were randomized for the experimental group 2 through SQ4R approach. The instruments used were: 1) each of 8 Prathomsuksa 5 lesson plans for learning activity management in reading for main idea in Thai through KWL Plus approach and SQ4R approach, 2) the achievement test on reading for main idea in Thai, and 3) a set of analytical thinking test. The statistics for data analyses included mean, standard deviation, percentage and tested

hypotheses through t-test (dependent samples) as well as MANOVA through Hotelling's T^2 . The study results revealed that 1) Prathomsuksa 5 lesson plans for learning management in reading for main idea in Thai through KWL Plus approach and SQ4R

approach met 83.03/82.96 and 82.73/82.67 of efficient criteria respectively that more than the required criteria, 2) the students treated learning management through KWL Plus approach and SQ4R approach had higher reading for main idea in Thai achievement, analytical thinking ability as well as attitude toward learning in Thai than before at .05 level of statistical significance, and 3) the students treated learning management through KWL Plus approach and SQ4R approach had not different on reading for main idea in Thai achievement, analytical thinking ability as well as attitude toward learning in Thai.

Keywords: reading for main idea in Thai achievement, analytical thinking ability, attitude toward learning in Thai language, learning management through KWL Plus approach, learning management through SQ4R approach

บทนำ

การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ (กรมวิชาการ, 2546) ในโลกของยุคข้อมูลข่าวสาร ผู้ที่มีทักษะในการอ่านเป็นทุนอยู่ในตัวแล้วย่อมมีโอกาสได้เปรียบคนที่ไม่มีทักษะในการอ่าน (พรทิพย์ชาติระวีรัตน์, 2545) การอ่านที่ดีมีประสิทธิภavnนั้นจะต้องอ่านจับใจความสำคัญได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่จากการจัดการเรียนรู่วิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าผู้เรียนมีปัญหาในด้านการอ่านมากที่สุด คืออ่านแล้วไม่เข้าใจสาระสำคัญที่อ่าน ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ ไม่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ซึ่งจำเป็นต่อการอ่านจับใจความ การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการจำแนกแยกแยะข้อมูลที่สมบูรณ์ออกเป็นส่วนย่อยๆ เป็นหมวดหมู่รวมทั้งความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน และ

ทำให้ทราบถึงความสำคัญและความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆ ที่จำแนกเหตุผล และความสำคัญทั้งปวงของเรื่องนั้นๆ ทุกวิชาจำเป็นต้องใช้การวิเคราะห์เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นเพื่อจะนำไปสู่การตัดสินใจและการแก้ปัญหาได้ (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2549) ผู้วิจัยและครูสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาดังกล่าวสรุปได้ว่าครูผู้สอนไม่ได้ใช้กิจกรรมการสอนที่เอื้อต่อการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ทำให้ไม่ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์จึงไม่สามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ทั้งส่งผลให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายแสดงให้เห็นว่ามีเจตคติไม่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนที่เหมาะสมสำหรับพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับนี้ และพบว่ามีการปรับรูปแบบวิธีสอนที่น่าสนใจที่สามารถนำมาปรับใช้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ และการคิดวิเคราะห์ได้ วิธีสอนดังกล่าวได้แก่ วิธีสอนแบบ KWL Plus ซึ่งมีผลจากงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าวิธีนี้ช่วยพัฒนานักเรียนให้สามารถอ่านจับใจความที่ดีขึ้นส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติ

ต่อการเรียนรู้ที่ขึ้นด้วย (อาภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์, 2550 ; ไกรษร ชายฮวด, 2553) เนื่องจากเป็นวิธีสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่านที่สอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตนเองว่าตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนได้ โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจตนเองได้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดหลักจิตวิทยาเกี่ยวกับการใช้ประสบการณ์เดิมผสมผสานเข้ากับความรู้ใหม่ตามแนวคิดทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิม (schema theory) อีกทั้งยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และนำเสนอออกมาได้หลายรูปแบบ (วิชรา เล่าเรียนดี, 2548) ส่วนอีกวิธีหนึ่งที่เหมาะแก่การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์คือ วิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งผลจากงานวิจัยพบว่าการสอนด้วยวิธีนี้สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ (รัตนภรณ์ เลิศคำฟู, 2547 ; บุญไทย พลค้อ, 2553) เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นรูปแบบที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ ในการค้นหาและเลือกข้อมูลที่ต้องการตอบคำถาม และยังช่วยตีความเรื่องที่อ่าน หากมีข้อมูลบางส่วนหายไป การใช้โครงสร้างความรู้จะช่วยทบทวนข้อมูลจากความทรงจำของตนเอง เพื่อทำให้เรื่องราวที่ขาดหายไปสมบูรณ์ขึ้น (Miner, 2005) ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มาทำการทดลองสอนเพื่อศึกษาว่าสามารถพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้สูงขึ้นได้หรือไม่อย่างไร

ซึ่งผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยแบบ KWL Plus และแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้

2. ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R แตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาสในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 16 อำเภอทาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน ทั้งหมด 267 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านเกษตรถาวร อำเภอทาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 52 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) ได้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 27 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และได้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 25 คนเป็นกลุ่มทดลองที่ 2 เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R รูปแบบละ 8 แผน

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยแบบอิงกลุ่ม ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ 0.44 ถึง 0.75 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.41 ถึง 0.92 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3. แบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์แบบอิงกลุ่ม ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ 0.38 ถึง 0.58 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.64 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.71

การดำเนินการวิจัย

1. ทดสอบก่อนเรียนทั้งสองกลุ่ม (pretest) โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย และแบบวัดความ

สามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองที่ 1 ตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยโดยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และสอนกลุ่มทดลองที่ 2 ตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยแบบ SQ4R ผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองทั้งหมด ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้กลุ่มละ 8 แผน รวมเวลาที่ใช้สอนตลอด 8 แผนกลุ่มละ 16 ชั่วโมง

3. ทดสอบหลังเรียนทั้งสองกลุ่ม (post-test) โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย และแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ชุดเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R ตามเกณฑ์ 80/80 โดยการหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งสองกลุ่มระหว่างก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ t-test (dependent sample)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (Multivariate Analysis of Variance: MANOVA) ด้วยสูตร Hotelling's T²

ผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.03/82.96 และ 82.73/82.67 ตามลำดับ เป็นสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.03/82.96 และ 82.73/82.67 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ที่ผลปรากฏเช่นนี้เพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบ และมีขั้นตอน โดยศึกษาจุดมุ่งหมาย มาตรฐานตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหา เรื่องการอ่านจับใจความจากเอกสารประกอบการสอนต่าง ๆ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา/สาระความคิด. บยอดจุดประสงค์การเรียนรู้และเวลาเรียนจากหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านเกษตรถาวร ศึกษาเอกสารงานวิจัย

ที่เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งแบบ KWL Plus และแบบ SQ4R กำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลา กำหนดกิจกรรมการเรียนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง กำหนดสื่อการจัดการเรียนรู้และการวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ เพื่อประกอบการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2554) จากนั้นผ่านกระบวนการกลั่นกรองและตรวจสอบแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการตรวจสอบและประเมินคุณภาพด้านความถูกต้องความเหมาะสมความสอดคล้องและความครอบคลุมของแต่ละองค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลโดยคณะผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมินโดยสรุปอยู่ในระดับ “เหมาะสมมาก-มากที่สุด” นอกจากนี้ยังผ่านกระบวนการทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองเพื่อประเมินความเหมาะสมด้านเวลา การจัดการเรียนรู้ แล้วนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้ทดลองใช้จริงกับกลุ่มทดลองต่อไป จึงส่งผลให้การจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพสูง สอดคล้องกับผลการศึกษาของมานะ ศรีวิศา (2553: 107) ที่พบว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยโดยใช้เทคนิค KWLH Plus ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 84.35/82.95 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของบำเพ็ญ มาตราช (2554: 74) ที่พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 88.87/86.58 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ

KWL Plus และแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus เป็นการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับการกระตุ้นให้คิดและอ่านอย่างเป็นระบบ ช่วยให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายหรือท้อแท้ในการอ่านเนื้อเรื่องที่ยาวขึ้น เพราะขั้นตอนการอ่านที่เริ่มต้นจาก K จนถึง L เป็นกระบวนการที่นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้เดิมของตนกับเรื่องที่จะอ่าน หลังจากนั้นนักเรียนตั้งคำถามที่ตนเองอยากรู้ เพื่อต้องการคำตอบและคาดหมายว่าจะพบคำตอบในเรื่องที่จะอ่าน และเมื่ออ่านเรื่อง นักเรียนได้ตรวจสอบว่าพบคำตอบที่ต้องการหรือไม่ ซึ่งทุกขั้นตอนดังกล่าวนี้นักเรียนล้วนได้ฝึกฝนทักษะการอ่านด้วยตนเองโดยครูผู้สอนมีบทบาทเพียงคอยช่วยกระตุ้น และช่วยอภิปรายเมื่อนักเรียนตั้งคำถามเท่านั้นเมื่ออ่านจบแล้ว นักเรียนสรุปความเรื่องออกมาเป็นแผนผังความคิดซึ่งเป็นการนำเสนอความเข้าใจในการอ่านโดยใช้ภาษาของตนเอง ช่วยให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้จากเรื่องที่อ่าน และจัดลำดับความสำคัญหลักและรอง เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545)

ดังนั้นจึงส่งผลให้ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน จึงทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยอีกด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับอารมณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์ (2550: 94) ที่ทำการวิจัยแล้วพบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการ

เรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ Carr and Ogle (1987: 631) ที่พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่ใช้เทคนิค KWL Plus มีความเข้าใจเรื่องที่อ่านและมีทักษะย่อความที่ดีขึ้น สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายไม่น่าเบื่อ นักเรียนเรียนแล้วรู้สึกสนุก สอดคล้องกับทฤษฎีของ Bloom Taxonomy ทางด้านพุทธิพิสัย ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ ประเมิน และสามารถตอบสนองแนวคิดของผู้เรียนจากการหาคำตอบของคำถามต่างๆ ที่ได้จากการอ่านเนื้อหา รวมไปถึงการที่ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากบทอ่านเข้ากับความรู้และประสบการณ์เดิมของตนได้ในการเขียนบันทึกสะท้อนความคิด (Eanes, 1997: 582) จึงส่งผลให้ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ และสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย อีกทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศศิธร ไชยเทศ (2554: 122) ที่พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ Miner (2005: Abstract) ที่ศึกษาผลการใช้วิธี SQ4R ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และพบว่านักเรียนมีคะแนนผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูงขึ้น

3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ด้าน

การอ่านจับใจความภาษาไทย ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบมีแนวคิดบนพื้นฐานของการใช้ทักษะการคิด กล่าวคือ Carr and Ogle (1987: 631) ได้พบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus โดยมีกิจกรรมการอ่านที่เกี่ยวกับโครงสร้างความรู้เดิม ได้แก่การระดมพลังสมองในกลุ่มใช้ประสบการณ์เดิมของตนแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเพื่อนในกลุ่มกับครูผู้สอน มีการตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน การทำแผนผังความคิด และการสรุปความ อันเป็นกระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่านที่สอดคล้องกับทักษะการคิดที่รู้ตัวว่าตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร ซึ่งผู้เรียนได้รับการฝึกให้ตระหนักในกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตน มีการจัดระบบข้อมูลเพื่อตั้งมาใช้ในภายหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ตามแนวคิดของ Eanes (1997: 582) ที่อธิบายว่า การจัดการกิจกรรมแบบ SQ4R เป็นกระบวนการอ่านอย่างเป็นระบบ โดยนักเรียนต้องใช้สมองเพื่อคิดเป็นหลักในเรื่องที่อ่านตามลำดับเป็นขั้นตอนประกอบด้วย การสำรวจ (S: Survey) การตั้งคำถาม (Q: Question) การอ่านอย่างละเอียด (R: Read) การบันทึกคำตอบ (R: Record) การสรุปใจความสำคัญ (R: Recite) และการสะท้อนผลการอ่าน (R: Reflect) จากหลักการของทั้งสองรูปแบบดังกล่าวสรุปได้ว่าเป็นจักร. ระบบข้อมูลจากการอ่านของตนเองแล้วนำเสนอออกมาในรูปของแผนภาพความคิดโดยใช้สำนวนภาษาของตนเอง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและทักษะการคิดวิเคราะห์ไปพร้อมๆ กัน นอกจากนั้นแล้วในการจัดกิจกรรมยังมีความหลากหลายของเนื้อหา เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้

นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง มีการปรึกษาเพื่อนและสอบถามจากครูเมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในเนื้อหาของกิจกรรม ในทุกขั้นตอนของการทำกิจกรรมมีครูผู้สอนคอยแนะนำและให้ความรู้ตามขั้นตอน จึงทำให้นักเรียนมีกำลังใจในการทำกิจกรรม มีความกระตือรือร้น และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย สามารถถ่ายโอนการเรียนรู้จากสถานการณ์การอ่านเดิมไปสู่สถานการณ์การอ่านเรื่องใหม่รวมทั้งมีความเข้าใจเรื่องจากการอ่านและมีทักษะในการสรุปความที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาณี โสโท (2554: 115) ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus และการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R พบว่า การจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 แบบช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น หลังจากที่ได้ผ่านการเรียนรู้ตามกระบวนการของการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารณพร พงษ์สวัสดิ์ (2550: 94) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus ส่งผลให้นักเรียนมีผลการอ่านจับใจความ และทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้นทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นในเชิงบวกต่อการเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บำเพ็ญ มาตราข (2554: 74) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R พบว่าหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้ตามกระบวนการของ SQ4R แล้วผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความที่ดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Stall (2003: 445-A) ที่พบว่า ผลของวิธีการสอน 4 วิธีคือวิธีการกรรมการอ่าน วิธีการคิดแบบขึ้นน้ำ วิธี KWL Plus และวิธีใช้ภาพเคลื่อนไหวทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ก่อนใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธี ครูผู้สอนควรเตรียมตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ให้พร้อม เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามแผนที่วางไว้ตามเวลาที่กำหนดในแผน เพราะหากเสียเวลาจะทำให้ผู้เรียนเกิดความคับข้องใจและกิจกรรมอาจไม่ครบขั้นตอนส่งผลเสียต่อการเรียนรู้ในครั้งนั้นๆ ระหว่างการใช้แผนควรประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเพื่อปรับให้เหมาะสมหากพบว่ามีข้อปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะเวลาอาจไม่พอในบางครั้งขึ้นอยู่กับบรรยากาศในการเรียน และเมื่อใช้แผนเสร็จแล้วควรประเมินในภาพรวมทั้งหมด ตั้งแต่วัตถุประสงค์ การดำเนินการสอน และการวัดประเมินผล

1.2 การจัดทำใบงาน ควรเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนให้น่าเรียน และก่อนนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรให้นักเรียนทำความเข้าใจวิธีการใช้อย่างชัดเจน หลังจากที่ได้ครูได้อธิบายขั้นตอนและวิธีใช้ก่อน แต่ระยะหลังๆ ควรให้นักเรียนศึกษาวิธีการใช้เพื่อทำความเข้าใจด้วยตนเอง

1.3 การนำไปงานไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนนั้น ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะด้วยตนเองหลังจากฝึกเป็นกลุ่มแล้ว เพื่อให้นักเรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ที่สูงขึ้น อีกทั้งครูผู้สอนควรชี้แจงและเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมอย่างเคร่งครัด จึงจะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ครูควรนำวิธีสอนแบบ KWL Plus และแบบ SQ4R ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 หรือห้องอื่นๆ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลอีกครั้งหนึ่ง

2.2 ควรนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus ไปพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา

2.3 ควรนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ และความพึงพอใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

2.4 ควรศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาระหว่างวิธีสอนแบบ KWL Plus และแบบ SQ4R

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ไกรสร ชาญหวด. (2553). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- บำเพ็ญ มาตราช. (2554). การพัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญไทย พลค้อ. (2553). ผลการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิก ต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- พรทิพย์ ชาตะรัตน์. (2545). การอ่านเครื่องมือในการแสวงหาความรู้. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- มานะ ศรีวิค้ำ. (2553). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH Plus ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนภรณ์ เลิศคำฟู. (2547). การใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2549). การคิด. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วัชราน เล่าเรียนดี. (2548). เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2554). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กทม: ประสานการพิมพ์.
- ศศิธร ไชยเทศ. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ และการยอมรับนับถือตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาณี โสโท. (2554). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL PLUS กับกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- อาภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์. (2550). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL plus. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Carr, E. and Donna Ogle. (1987). "K-W-L Plus: A strategies for comprehension and summarization," *Journal of Reading*. 30: 631 ; April.

-
- Eanes, Robin. (1997). *Content area literacy for today and tomorrow*. NY: Delmar Publisher.
- Mine, Wendy. (2005). *The Impact of the SQ4R as a strategy for retelling expository text on student comprehension*. (online) available from [http: www. src. truman. Edu](http://www.src.truman.edu).